

دیه اعضای فرد در فقه و قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲

مجتبی شیروود بزرگی

دانشجوی دکتری حقوق کیفری و جرم شناسی، مدرس دانشگاه، دادستان نظامی استان کردستان

چکیده

یکی از قواعد حاکم بر دیات، قاعده دیه اعضای یکی (واحد) و دوتایی (اثنان) است که در این نوشتار از آن به صورت مسامحی به اعضای زوج و فرد تعبیر می شود. این قاعده فی الجمله مورد پذیرش تمام فقهای شیعه و مذاهب اهل سنت قرار گرفته است، گرچه پیرامون مستندات و ملاک آن و دایره شمول و استثنائات آن اختلاف نظر وجود دارد. نوشتار حاضر تلاش می کند ضمن پرداختن به مستندات قاعده و با تحلیل مفاد آن، حوزه شمول آن را نسبت به منافع، اعضای داخلی، اعضای غیر زوج و فرد مثل پلک ها و بررسی تحلیلی نموده و در نهایت با توجه به دستاوردهای تحقیق، نگرشی تطبیقی به قانون مجازات اسلامی داشته باشد. همچنین اهتمام می شود تا به مسأله مهم عدم تراکم قوانین کیفری و حجیم نشدن قوانین و سیاست مورد گرایی و قاعده مندی در موضوع مقاله نظری افکنده شود.

واژگان کلیدی: قواعد فقهی، قاعده دیه اعضا، دیه اعضا، دیه منافع